

Ба 34 470

КАМІТЭТ ПА СПРАВАХ КУЛЬТУРНА-АДВЕТНЫХ
УСТАНОУ ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР

Дзяржаўная бібліятэка БССР імені В. І. Леніна
Навукова-бібліяграфічны аддзел

*У дапамогу работнікам
сельскай гаспадары
Вып. 9.*

ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ БУЛЬБЫ

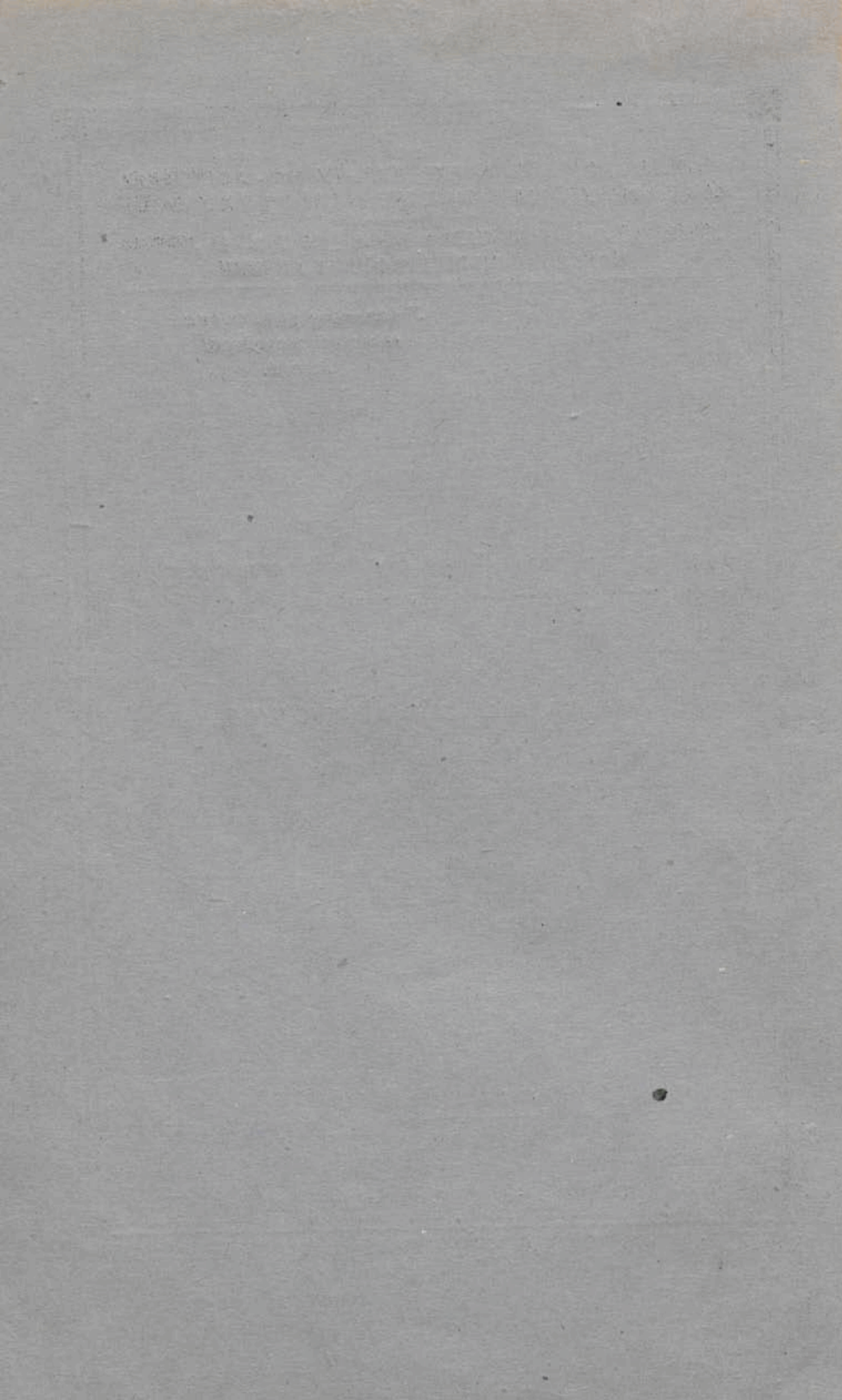
Анаставаны спіс літаратуры

МІНСК 1952

63
a 34470

1952

Бульба мае выключна вялікае значэнне для народнай гаспадаркі нашай краіны як каштоўная харчовая і кармавая культура. Нездарма яе называюць у народзе «другім хлебам».

Бульба з'яўляецца таксама сыравінай для крухмала-патачнай і спіртавой прамысловасці. Са спірту вырабляецца сінтэтычны каўчук, штучны шоўк, лакавыя фарбы і г. д.

Бульба — высокаўраджайная культура. Апрача таго яна спрыяючы дзейнічае на ўраджай наступных за ёй раслін.

Па размерам пасеўных плошчаў і па валавых зборах бульбы наша краіна займае першае месца ў свеце.

Совецкі Саюз дае каля 40% сусветнай прадукцыі бульбы. З года ў год растуць у нашай краіне пасеўныя плошчы пад бульбай, расце яе ўраджайнасць. Перадавікі бульбаводства, прымяняючы навіейшыя дасягненні мічурынскай аграбіялагічнай навукі, дабіліся высокіх ураджаяў бульбы. Многія калгасы дасягнулі штогодніх ураджаяў бульбы 500—700 цэнтнераў з гектара.

Нашай краіне належаць сусветныя рэкорды ўраджайнасці бульбы. Звеннявая калгаса «Красный Перекоп» Марыінскага раёна Кемераўскай вобласці А. К. Юткіна атрымала ў 1942 годзе ўраджай 1331 цэнтнер бульбы з гектара. М. С. Худалій, звеннявая калгаса «Першае мая» Радамышльскага раёна Жытомірскай вобласці ў 1940 годзе атрымала 1285 цэнтнераў бульбы з гектара.

За атрыманне высокіх ураджаяў бульбы больш 100 чалавек удастоены звання Героя Соцыялістычнай Працы і некалькі соцен узнагароджаны ордэнамі і медалямі.

Ва ўмовах Беларусі бульба з'яўляецца адной з асноўных палювых культур. Пасля зернавых культур яна займае найбольшыя пасеўныя плошчы.

Тав. Патолічаў у сваім дакладзе на VIII пленуме ЦК КП(б)Б спыніўся таксама і на пытанні павышэння ўраджайнасці бульбы.

У сакавіку 1952 года Совет Міністраў БССР і ЦК КП(б) Беларусі прынялі пастанову «Аб мерах па павышэнню ўраджайнасці і павелічэнню валавога збору бульбы ў калгасах і саўгасах Беларускай ССР у 1952 годзе». У пастанове адзначаны поспехі беларускіх калгаснікаў у вырошчванні высокіх ура-

джаяў бульбы. Дзякуючы прымяненню квадратна-гнездавога спосабу пасадкі бульбы, калгасы імені Сталіна Полацкага раёна, імені Молатава Пухавіцкага раёна, «Маяк комунізма» Барысаўскага раёна, імені Гастэлы Мінскага раёна і іншыя атрымалі ўраджай на 25—50 цэнтнераў больш, чым пры звычайнай пасадцы.

Аднак у радзе калгасаў — яшчэ вельмі нізкія ўраджаі бульбы. У пастанове ўказаны канкрэтныя меры па павышэнню ўраджайнасці бульбы.

Асноўныя з іх:

1. Забеспячэнне калгасаў уласным насеннем бульбы на ўсю плошчу пасеву.
2. Пасадка бульбы высокаякасным насеннем ракаустойлівых сартоў, з абавязковай яравізацыяй.
3. Шырокае ўнядрэнне ва ўсіх калгасах квадратна-гнездавога спосабу пасадкі бульбы.
4. Унясенне пад бульбу мясцовых і мінеральных угнаенняў.
5. Добры догляд за пасевамі.
6. Выкарыстанне ўсіх наяўных машын пры вырошчванні бульбы.
7. Своечасовая ўборка бульбы.

Ажыццяўленне ўсіх гэтых мер дасць магчымасць усім калгасам і саўгасам Рэспублікі дабіцца высокіх ураджаяў бульбы і датэрмінова выканаць свае абавязацельствы перад дзяржавай.

* * *

Рэкамендацыйны спіс літаратуры ставіць сваёй мэтай дапамагчы бульбаводам дабіцца павышэння ўраджайнасці і валявога збору бульбы.

У спіс уключаны цэнтральныя многатыражныя і мясцовыя выданні і артыкулы з журналаў у асноўным за 1949—51 гады. Матэрыял размешчан у сістэматычным парадку.

«Лічыць адной з важнейшых задач Міністэрства сельскай гаспадаркі БССР, Міністэрства соўгасаў БССР, аблвыканкомаў і райвыканкомаў, абкомаў і райкомаў КП(б)Б, забяспечанне ў 1952 годзе безумоўнага выканання і перавыканання кожным калгасам і соўгасам дзяржаўнага плана пасадкі і ўраджайнасці бульбы».

(З пастановы Савета Міністраў БССР і ЦК КП(б) Беларусі «Аб мерапрыемствах па павышэнню ўраджайнасці і павелічэнню валавога збору бульбы ў калгасах і соўгасах Беларускай ССР у 1952 годзе»). «Звязда» 18 III 52.

КІРУЮЧЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ

Аб мерах уздыму сельскай гаспадаркі ў пасляваенны перыяд. Пастанова Пленума ЦК ВКП(б), прынятая па дакладу тав. Андрэева. Мінск. Дзяржвыд БССР. 1947. 64 стар.

Аб прысваенні звання Героя Соцыялістычнай Працы і ўзнагароджанні ордэнамі і медалямі СССР калгаснікаў, работнікаў МТС і соўгасаў за атрыманне высокіх ураджаяў зернавых культур у цэлым, пшаніцы, жыта, грэчкі, проса, чумізы, кукурузы, рысу, цукровых буракоў, ільну-даўгунцу, канпель, сланечніку, ільну-кудрашу, гарчыцы, клешчавіны, соі, арахісу, карыяндра, табаку, махоркі, кок-сагызу, насення шматгадовых і аднагадовых траў і бульбы ў 1950—1951 гадах. [Указ Прэзідыўма Вярхоўнага Савета СССР 27 красавіка 1950 г.] Мінск. Дзяржвыд БССР. 1950. 47 стар.

Панамарэнка П. К. Аб аднаўленні пасеўных плошчаў і павышэнні ўраджайнасці ў калгасах Беларусі. Скарочаная стэнограма даклада на рэспубліканскай партыйнай нарадзе 25 лютага 1946 г. 3-е выд. Мінск. Дзяржвыд БССР. 1950. 47 стар.

Рэзалоўцыя XIX з'езда Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі па справадачы ЦК КП(б) Беларусі. Мінск. Дзяржвыд БССР. 1949, стар. 15—24.

Патоличев Н. С. О мерах обеспечения высокой урожайности сельскохозяйственных культур и роста продуктивности животноводства в колхозах и совхозах Белорусской ССР в 1952 году. Сокращенная стенограмма доклада на VIII пленуме ЦК КП(б)Б 24 января 1952 г. Минск. 1952. 52 стр. (Материалы для докладчиков).

Аб мерапрыемствах па наапапенню і правільнаму выкарыстанню мясцовых і мінеральных угнаенняў у калгасах Беларускай ССР. Пзлажэнне пастановы Савета Міністраў Беларускай ССР і Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі. Газ. «Звязда» 22 XII 50.

Аб правядзенні снегазатрымання ў калгасах і соўгасах рэспублікі. Пзлажэнне пастановы Савета Міністраў БССР і Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі. Газ. «Звязда» 20 XII 51.

Аб мерапрыемствах па павышэнню ўраджайнасці і павелічэнню валавога збору бульбы ў калгасах і соўгасах Беларускай ССР у 1952 годзе. Пзлажэнне пастановы Савета Міністраў і ЦК КП(б) Беларусі. Газ. «Звязда» 18 III 52

АГУЛЬНЫЯ ПЫТАННІ БУЛЬБАВОДСТВА

Винтайкин З. П. Картофелеводство за 34 года Советской власти. Журн. «Сад и огород», 1951, № 11, стр. 63—66.

Аўтар артыкула расказвае аб дасягненнях у бульбаходстве за гады Совецкай улады. Ён указвае на рост пасеўных плошчаў пад бульбай, на рост ураджайнасці бульбы ў параўнанні з дараўлоўчымі перыядам.

Аўтар таксама спыняецца на задачах бульбаходства ў бліжэйшыя гады.

Архангельская Н. С. и Слепушкина Г. П. Научные достижения в картофелеводстве. Журн. «Сад и огород», 1951, № 4, стр. 73—75.

Кароткае паведамленне аб навукова-метадычнай нарадзе ў Навукова-даследчым інстытуце бульбянай гаспадаркі ў лютым 1951 года. На нарадзе былі абмеркаваны актуальныя пытанні селекцыі, насенневодства, агратэхнікі, механізацыі бульбы, барацьбы са шкоднікамі і хваробамі і эканомікі бульбаходства.

* * *

Лысенко Т. Д. Организм и среда. Стенограмма публичной лекции... М. Сельхозгиз. 1949. 23 стр.

Таксама ў кн: Т. Д. Лысенка. Аграбіялогія. Мінск. 1949. стар. 282—295.

У гэтай лекцыі акадэмік Лысенка расказаў, як на аснове тэорыі стадыйнага развіцця раслін была высветлена прычына выраджэння бульбы на поўдні і знойдзены просты спосаб барацьбы з ім. Гэты спосаб — летнія пасадкі бульбы — не толькі спыняе выраджэнне, але і паляпшае пасадачны матэрыял.

Букасов С. М. Биология картофеля. Журн. «Наука и жизнь», 1951, № 5, стр. 30—33.

Каб вырошчваць высокія ўраджаі бульбы, неабходна ведаць яе біялогію і патрабаванні да ўмоў вырошчвання. Аб гэтым і

піша ў сваім артыкуле лаўрэат Сталінскай прэміі, доктар біялагічных і сельскагаспадарчых навук Сяргей Міхайлавіч Букасаў.

Лорх А. Г. Культура картофеля. Стенограмма публічнай лекцыі... М. «Правда», 1947. 15 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний).

Агульнадаступная лекцыя аб развядзенні бульбы. Аўтар расказвае аб паходжанні бульбы, аб яе біялагічных асаблівасцях, аб агратэхніцы, хваробах і захоўванні бульбы.

Картофель. (Учеб. пособие для подготовки мастеров сельского хозяйства II разряда). М. Сельхозгиз. 1951. 144 стр. (Трехлетние колхоз. агрозоотехн. курсы. Второй год обучения).

У дапаможніку асветлены асноўныя агульныя і спецыяльныя пытанні па культуры бульбы, прыстасоўна да асобных зон нашай краіны.

Дапаможнік складзены на аснове вопыту перадавікоў і дасягненняў навукова-даследчых устаноў. Можна быць выкарыстаным таксама для самастойных заняткаў старшынь калгасаў, брыгадзіраў, звяннявых і работнікаў соўгасаў.

АГРАТЭХНІКА БУЛЬБЫ

Агратэхніка бульбы. Мінск. Дзяржвыд БССР. 1950. 64 стар.

Кніга змяшчае асноўныя звесткі па біялогіі, агратэхніцы, сартах і насенневодству бульбы, аб мерах барацьбы з хваробамі бульбы, аб уборцы і захоўванні яе. У кнізе маецца шмат малюнкаў.

Мосолов В. П. Картофель. В кн.: В. П. Мосолов. Агротехника. М. 1950, стр. 264—278.

Кніга акадэміка В. П. Масолава «Агратэхніка» у 1950 годзе была ўдасцена Сталінскай прэміі. У раздзеле «Бульба» гэтай кнігі каротка апісана агратэхніка гэтай культуры. Кніга з'яўляецца добрым дапаможнікам для брыгадзіраў — паляводаў.

Тамман А. И. Агротехника получения высоких урожаев картофеля. (В помощь слушателям трехгодичных агро-зоотехнических курсов в колхозах). Журн. «Сад и огород», 1951, № 4, стр. 56—61.

Апісанне комплексу мерапрыемстваў для атрымання высокіх ураджаяў бульбы: месца ў севазвароце, угнаенне, падрыхтоўка пасеўнага матэрыялу, пасадка бульбы і догляд за пасевамі.

Камераз А. Я. Агротехника картофеля в нечерноземной полосе. М.-Л. Сельхозгиз. 1949. 120 стр.

У кнізе падрабязна асвятляюцца пытанні агратэхнікі бульбы ў нечарназемнай зоне, насенневодства, барацьбы са шкоднікамі і хваробамі, захоўвання бульбы.

У асобным раздзеле апісана вырошчванне ранняй бульбы. Кніга прызначана для шырокіх кругоў бульбаводаў.

Дорожкін Н. А. Как получить высокий урожай картофеля в условиях Белоруссии. Стенограмма лекции. Минск. Изд-во Акад. наук БССР. 1949. 32 стр. (О-во по распространению полит. и науч. знаний БССР).

У лекцыі, якая была прачытана ў калгасным лекторыі, папулярна расказана аб вырошчванні бульбы ва ўмовах нашай рэспублікі.

Дорожкін Н. А. и Ровдо А. И. Культура картофеля на осушенных торфяниках. Минск. Изд-во Акад. наук БССР. 1949. 15 стр.

Навукай і практыкай даказана, што на акультураных тарфяніках можна атрымаць высокія ўраджаі бульбы, якая ўладае лепшымі пароднымі якасцямі і з'яўляецца больш каштоўным матэрыялам, чым бульба, якая вырашчана на мінеральных глебах.

У брашуры апісваюцца асаблівасці агратэхнікі бульбы на тарфяных глебах, рэкамендуецца лепшыя сарты бульбы для вырошчвання на тарфяніках.

Раўдо А. І. Бульба. У кн.: Агратэхніка асноўных сельскагаспадарчых культур на тарфяных глебах БССР. Минск. 1951, стар. 135—152, 227—229.

Кніга прызначана для аграномаў, дырэктараў МТС і соўгасаў і старшынь калгасаў. У раздзеле «Бульба» на аснове вопытаў, праведзеных Мінскай балотнай даследчай станцыяй, апісваюцца асноўныя аграпрыёмы па вырошчванні бульбы на тарфяніках.

Амбросов А. и Шляхто С. Некоторые вопросы сортовой агротехники картофеля. Журн. «Сад и огород», 1950, № 7, стр. 70—73.

У артыкуле апісаны даследванні, праведзеныя на Ганусаўскай даследчай станцыі (Баранавіцкая вобласць) па вывучэнню ўплыву асобных аграмерапрыемстваў і іх комплекса на ўраджай розных сартоў бульбы. Доследы паказалі, што вывучаць агратэхніку бульбы неабходна з улікам сартавых асаблівасцей.

Пушкарев И. Культура раннего картофеля в БССР. Минск. Госиздат БССР. 1951. 32 стр.

Атрыманне высокіх ураджаяў бульбы ў раннія тэрміны мае вельмі важнае значэнне для паляпшэння харчавання працоўных на працягу лета. Прыродныя ўмовы Беларусі вельмі спрыяльны для культуры ранняй бульбы. У кнізе апісана, якія сарты бульбы лепш за ўсё выкарыстоўваць для атрымання ранняга ўраджаю, як вырасіць насенны матэрыял і падрыхтаваць яго да пасеву, як апрацаваць участак. Апісваецца таксама пасадка, догляд за ранняй бульбай і ўборка ўраджаю.

Мирзоян А. Опыт института картофельного хозяйства на рекордном участке Героя Социалистического Труда В. Диановой. Журн. «Сов. агрономия», 1951, № 6, стр. 41—50.

Інстытут бульбянай гаспадаркі тры гады закладваў вопыты па агра-тэхніцы бульбы на рэкордным участку Героя Соцыялістычнай Працы Валенціны Дзіанавай ў калгасе імені Краснай Арміі Каломенскага раёна Маскоўскай вобласці. Мэта вопытаў — выявіць уплыў асобных аграпрыёмаў і іх комплекса на ўраджай бульбы ў даных умовах. У артыкуле апісваюцца гэтыя вопыты і іх вынікі.

* * *

Лайков Н. З. Пачвоуглубление под картофель. Журн. «Селекция и семеноводство», 1951, № 2, стр. 58—62.

Для добрага развіцця бульбянай расліны патрэбны глыбокі рыхлы слой глебы. На дзярнова-падзолістых глебах таксама неабходна праводзіць паглыбленне пахатнага гарызонта шляхам паступовага выварочвання на паверхню часткі падзолістага гарызонта з адначасовым унясеннем арганічных і мінеральных угнаенняў.

Цитронблатт И. Я. Осеннее гребневание почвы под ранний картофель. Журн. «Достижения науки и передового опыта в сельском хозяйстве», 1951, № 10, стр. 6—8.

На ўчастках з лішкам вільгаці вясной затрымліваюцца сельскагаспадарчыя работы. Для вырошчвання бульбы на такіх участках неабходна наразаць акучнікам грэбні і барозны восенню пасля зяблівага ворыва. Тады пасадку бульбы магчыма праводзіць рана вясной у грэбні.

Лысенка Т. Д. Яравізацыя бульбы. (Інструкцыйныя ўказанні). Мінск. Дзяржвыд БССР. 1935. 29 стар.

У даступнай форме акадэмік Лысенка расказвае аб сутнасці і тэхніцы яравізацыі бульбы.

Амбросаў А. Л. і Шляхто С. В. Яравізацыя бульбы ў БССР. Мінск. Дзяржвыд БССР. 1949. 32 стар.

Яравізацыя—вельмі важнае мерапрыемства, распрацаванае акадэмікам Лысенка. Ва ўмовах БССР яравізацыя бульбы пры ранніх тэрмінах уборкі дае прыбаўку ўраджаю да 70 цэнтнераў з гектара. Даная брашура складзена па матэрыялах Ганусаўскай доследнай станцыі, якія атрыманы ў 1945—48 г. г.

Аўтары выкладаюць тэарэтычныя асновы яравізацыі і тэхніку яе правядзення. Брашура прызначаецца для аграномаў і калгаснага актыва.

Амбросов А. Л. и Шляхто С. В. Эффективность яровизации и агротехника. Журн. «Селекция и семеноводство», 1950, № 3, стр. 55—57.

У артыкуле апісаны вопыты, праведзеныя на Ганусаўскай доследнай станцыі (Баранавіцкая вобласць) па вывучэнню эфектыўнасці бульбы ў залежнасці ад тэрмінаў пасадкі і ўгнаення. Вопытамі ўстаноўлена, што найбольшы эфект яравізацыя бульбы дае ў спалучэнні з раннімі тэрмінамі пасадкі і добрым угнаеннем (прыбаўка ўраджаю да 68,9 ц/га.).

Арнаутов В. В. Яровизация как прием повышения урожайности картофеля. Журн. «Агробиология», 1951, № 2, стр. 128—135.

Мэта яровізацыі — павысіць прадуктыўнасць бульбянай расліны за кошт лепшага і больш поўнага выкарыстання ўмоў знешняга асяроддзя для яе росту і развіцця. На аснове даных многіх навукова-даследчых устаноў аўтар артыкула гаворыць аб значэнні яровізацыі бульбы для ўсіх раёнаў. Яровізацыя паўсямесна павінна стаць абавязковым элементам у агульным комплексе мерапрыемстваў у барацьбе за высокія і ўстойлівыя ўраджай.

Ильин В. Ф. Квадратно-гнездовая посадка картофеля. Стенограмма публичной лекции. М. [«Правда»], 1951. (Все-союз. о-во по распространению полит. и науч. знаний).

Квадратна-гнездавая пасадка бульбы пры правільным яе правядзенні дазваляе значна павысіць ураджай клубняў на вялікай плошчы і паўней механізаваць працаёмкія работы па догляду за пасевамі.

У лекцыі абгрунтоўваюцца перавагі квадратна-гнездавога спосаба пасеву перад звычайным і апісваецца агра-тэхніка яго правядзення. Прыводзяцца шматлікія табліцы ўплыву розных спосабаў пасеву бульбы на яе ўраджай.

Чмора Н. Я. и Жукова Г. С. Квадратно-гнездовая посадка картофеля. М. Сельхозгиз. 1951. 16 стр.

У брашуры абагульнен вопыт калгасаў Маскоўскай і Смаленскай абласцей па квадратна-гнездавой пасадцы бульбы. Апісаны тэхніка пасадкі, угнаенне і догляд за бульбай. Брашура прызначана для аграномаў і калгаснікаў — бульбаводаў.

Дорожкин Н. А. и Кравченко Е. П. Квадратно-гнездовой способ посадки — мощное средство повышения урожая картофеля. (Передовой опыт колхозов Московской области — на колхозные поля БССР). Минск. Изд-во Акад. наук БССР. 1951: 23 стр.

У брашуры маецца апісанне вопыту прымянення квадратна-гнездавога спосабу пасадкі бульбы ў калгасах Маскоўскай вобласці і тэхнікі прымянення гэтага спосабу ў БССР.

Тамман А. И. Местные удобрения при культуре картофеля. Журн. «Сад и огород», 1951, № 3, стр. 71—74.

У артыкуле расказваецца аб прымяненні пад бульбу мясцовых угнаенняў: навозу, торфу, кампостаў, зялёнага ўгнаення. Апісаны спосабы і нормы ўнясення гэтых угнаенняў. Падкрэслена неабходнасць спалучэння арганічных угнаенняў з мінеральнымі.

Зыкова Е. А. Новые приемы ухода за картофелем. Журн. «Достижения науки и передового опыта в сельском хозяйстве», 1951, № 7, стр. 44—46.

У артыкуле апісаны распрацаваныя сельскагаспадарчай акадэміяй імені К. А. Тіміразева ў 1947—1950 гадах новыя пры-

ёмы догляду за бульбай, якія даюць магчымасць атрымліваць ураджай у самых ранніх тэрмінах. Гэтыя прыёмы састаяць у тым, што ўсходы бульбы пры іх паяўленні тройчы акучваюцца зямлей. Дадатковыя рыхленні, акучванні і праполка не праводзяцца. Гэты спосаб дае прыбаўку ўраджаю на 25—40% і скарачае затраты працы на догляд у 3—4 разы.

Полянская А. М. Не допускать скашвання ботвы картофеля. Журн. «Сад и огород», 1950, № 6, стр. 65—66.

Раннее скашванне бульбяніка для сіласавання прыводзіць да вялікіх страт ураджаю. Аўтар артыкула раіць скашваць бульбянік ва ўмовах Беларусі не раней аднаго-двух дзён да ўборкі бульбы.

УБОРКА І ЗАХОУВАННЕ БУЛЬБЫ

Винтайкин З. П. Правильно организовать труд на уборке картофеля. Журн. «Сад и огород», 1951, № 8, стр. 67—71.

Правільная арганізацыя працы мае рашаючае значэнне пры ўборцы бульбы. У артыкуле ўказана, як раставіць людзей на ўборцы бульбы, арганізаваць іх працу, як арганізаваць вучот ураджаю.

Лапаев П. С. Организация машинной уборки картофеля. Журн. «Сад и огород», 1950, № 8, стр. 27—31.

На прыкладах работы Кашырской МТС Маскоўскай вобласці і Бажэнаўскай МТС Свядлоўскай вобласці расказваецца, як арганізаваць працу на ўборцы бульбы машынамі.

Шевьев Е. И. Уборка картофеля в Подмосковье. Журн. «Сад и огород», 1950, № 9, стр. 61—64.

Вопыт арганізацыі ўборачных работ у падмаскоўных калгасах. Выдзелена ўборка насенных участкаў і засыпка насенных фондаў.

Адамов И. И. Хранение картофеля. Минск. Госиздат БССР. 1951. 69 стр.

Аўтар брашуры ставіць сваёй мэтай дапамагчы кіраўнікам калгасаў, соўгасаў і заводаў, якія перарабляюць бульбу, у арганізацыі яе захоўвання. У брашуры разглядаюцца ўласцівасці бульбы пры захоўванні, спосабы захоўвання бульбы, догляд за бульбай у сховішчах і меры барацьбы з хваробамі бульбы пры захоўванні. Апісана таксама сушка і сіласаванне клубняў бульбы.

Щербова А. И. Беречь семенные фонды картофеля. Журн. «Сад и огород», 1951, № 1, стр. 67—69.

Насенная бульба павінна асабліва старанна захоўвацца. Артыкул змяшчае звесткі аб тым, як правільна захоўваць насенную бульбу і весці назіранні за ёй ў сховішчы.

СЕЛЕКЦЫЯ І НАСЕННЕВОДСТВА БУЛЬБЫ

Альсмік П. І. Селекцыя картофеля. В кн.: Селекцыя і семенаводство. Мінск. 1950, стр. 64—99.

У сваім артыкуле лаўрэат Сталінскай прэміі П. І. Альсмік спыняецца на залежнасці развіцця бульбянай расліны ад кліматычных умоў, методыцы і выніках сваёй селекцыйнай працы.

Дадзена таксама характарыстыка асноўных выведзеных ім сартоў бульбы. Прыведзены табліцы параўнання ўраджаю гэтых сартоў са стандартнымі сартамі за 1945—1948 гады.

Букасов С. М. і Камераз А. Я. Селекцыя картофеля. М.-Л. Сельхозгиз. 1948. 359 стр.

Кніга з'яўляецца першым у міравой літаратуры дапаможнікам, які ўсебакова ахоплівае ўсе пытанні селекцыі бульбы: гісторыю, селекцыю на асобныя адзнакі, метады вегетацыйнай і палавой селекцыі бульбы, метады ацэнкі і адбора сеянцаў і клонаў, шляхі і перспектывы развіцця селекцыі бульбы. У канцы кнігі маецца спіс важнейшай літаратуры.

Кніга ўдасцена Сталінскай прэміі.

Альсмік П. І. і Ровдо А. І. Семеноводство и апробация картофеля в БССР. Мінск. Госиздат БССР. 1948. 110 стр.

У кнізе даны галоўнейшыя прынцыпы насенневодства бульбы, тэхніка правядзення апрабцы і вызначальнік асноўных сартоў бульбы. Апісаны таксама важнейшыя хваробы бульбы і меры барацьбы з імі. У канцы кнігі маецца дадатак: інструкцыя і формы актаў па правядзенню апрабцы.

Кніга з'яўляецца добрым дапаможнікам для аграномаў і калгаснага актыву.

Максимович М. М. Семеноводство картофеля. М. Сельхозгиз. 1951. 162 стр.

Аўтар падыходзіць да пытанняў насенневодства бульбы з пазіцыі мічурынскай аграбіялогіі. У кнізе разглядаецца ўплыў умоў вырошчвання і аграбіялогіі на насенныя якасці бульбы. Выкладаюцца спосабы палепшання насеннага матэрыяла. Маецца апісанне асноўных сартоў бульбы і схема іх раённавання па зонах СССР. У канцы разглядаюцца задачы і метады селекцыі бульбы. Кніга для шырокіх кругоў бульбаводаў.

Максимович М. М. Улучшение семенного материала — основная задача в семеноводстве картофеля. Журн. «Сад и огород», 1950, № 5, стр. 43—47.

Пры адпаведнай аграбіялогіі ў любой зоне можна вырабіць добры насенны матэрыял. Насенны матэрыял мясцовай рэпрадукцыі больш ураджайны, чым прывазны.

Аўтар артыкула спыняецца на асобных прыемах аграбіялогіі насеннай бульбы, якія спрыяюць палепшанню якасці насеннага матэрыялу.

Семеноводство и апробация картофеля. М. Сельхозгиз. 1946. 208 стр.

Кніга з'яўляецца добрым дапаможнікам па насенневодству і апрабаванні бульбы для аграномаў. У ёй даецца кіруючы і інструкцыйны матэрыял па арганізацыі насенневодства бульбы, асвятляюцца пытанні насенневодства, сортазнаўства, захоўвання пасадачнага матэрыялу і меры барацьбы са шкоднікамі і хваробамі бульбы.

Кніга састаўлена калектывам работнікаў інстытута бульбянай гаспадаркі па прапанове Міністэрства земляробства РСФСР.

Альсмик П. И. Лучшие сорта картофеля для БССР. Минск. Госиздат БССР. 1948. 64 стр.

Брашура напісана на аснове фактычнага вопытнага матэрыялу Беларускай дзяржаўнай селекцыйнай станцыі па насенневодству бульбы. Апісаны таксама біялагічныя асаблівасці, сарты і хваробы бульбы.

Зайцева Н. Д. Определитель сортов картофеля. М. Сельхозгиз. 1950. 148 стр.

У сувязі з неабходнасцю пераходу на суцэльныя сартавыя пасевы бульбы вялікае значэнне мае ўменне вызначаць сарты бульбы. Вызначальнік змяшчае апісанне раёніраваных і новых сартоў бульбы, якія павінны быць шырока ўнедраны ў вытворчасць. Кніга выдатна ілюстравана.

БАРАЦЬБА СА ШКОДНІКАМІ І ХВАРОБАМІ

Меры барацьбы з хваробамі і шкоднікамі бульбы. В кн.: Картофель. М. 1951, стр. 107—127.

У 5 раздзеле кнігі, якая з'яўляецца дапаможнікам для трохгадовых агрэзоотэхнічных курсаў, дадзена папулярнае апісанне асноўных хвароб і шкоднікаў бульбы і мер барацьбы з імі. Кніга ілюстравана.

Камераз А. Я. Борьба с болезнями и вредителями картофеля. В кн.: А. Я. Камераз. Агротехника картофеля в нечерноземной полосе. М.-Л. 1949, стр. 97—108.

Кароткае апісанне грыбных і бактэрыяльных хвароб, хвароб выраджэння, шкоднікаў бульбы і мер барацьбы з імі.

Чернышева О. П. Значение агротехники в борьбе с болезнями картофеля. Журн. «Сад и огород», 1951, № 6, стр. 68—70.

Артыкул аб узоры агра-тэхнікі на здароўе бульбы і яе насенныя якасці. Мерапрыемствы па барацьбе з хваробамі бульбы неабходна ўвязваць з агра-тэхнічнымі мерапрыемствамі. Агра-тэхніка павінна ствараць лепшыя ўмовы для развіцця раслін і неспрыяльныя для развіцця хвароб.

Инструктивные указания по проведению сплошного обследования посевов картофеля на выявление очагов рака картофеля и колорадского картофельного жука. Минск. 1948. 52 стр.

У зборніку змешчаны выпіска з пастановы Савета Міністраў БССР «Аб мерапрыемствах па барацьбе з бульбяным ракам» і

тэхнічныя інструкцыі па выяўленню ачагоў бульбянага рака і каларадскага жука, зацверджаныя Міністэрствам сельскай гаспадаркі СССР. На апошняй старонцы даны адрасы дзяржаўных інспекцый па каранціну сельскагаспадарчых раслін.

Інструкцыя па аналізу почвы для выяўлення ачагоў картофельнага рака. Мінск. Изд-во Акад. наук БССР. 1951. 19 стр.

Метад выяўлення ачагоў бульбянага рака пры дапамозе аналізу глебы дазваляе ў адзін дзень устанавіць наяўнасць інфекцыі. У інструкцыі апісаны правілы ўзяцця глебавых проб, падрыхтоўка глебы для аналізу, выдзяленне і падлік зааспарангіў бульбянага рака.

Владимирская Н. Н. и Сологубов Л. М. Предупреждайте появление рака картофеля. М.-Л. Сельхозгиз. 1950. 52 стр.

Брашура змяшчае апісанне адзнак паражэння бульбы ракам, звесткі аб узбуджальніку рака, аб мерах прафілактыкі і барацьбы з бульбяным ракам. У кнізе маюцца шматлікія малюнкi.

Дорожкин Н. А. Рак картофеля и меры борьбы с ним. Мінск. Госиздат БССР. 1949. 24 стр.

Брашура знаёміць чытача з узбуджальнікам бульбянага рака, з адзнакамі захворвання, з мерамі барацьбы з бульбяным ракам. Апісаны таксама ракаўстойлівыя сарты бульбы і тэхніка паскоранага іх размнажэння.

Адамов И. И. и Ровдо А. И. Ускоренное размножение ракоустойчивых сортов картофеля и улучшение их семенных качеств. Мінск. Госиздат БССР. 1949. 39 стр.

Рак — адна з самых небяспечных хвароб бульбы.

Асноўным мерапрыемствам па барацьбе з бульбяным ракам з'яўляецца пераход на суцэльныя пасевы ракаўстойлівых сартоў.

У брашуры апісваюцца галоўныя ракаўстойлівыя сарты, спосабы паскоранага іх размнажэння і меры па палепшанню насенных якасцей бульбы.

Дарожкін Н. А. Чорны папар як спосаб барацьбы з бульбяным ракам. Часоп. «Весці Акад. навук БССР», 1951, № 1, стар. 128—131.

Аўтар прапануе ўсе ўчасткі, заражаныя бульбяным ракам, два гады трымаць у стане чорнага папару. Павелічэнне, такім чынам, даступа паветра ў глебу паскарае прарастанне спораў і гібель іх.

Гэты просты і дзяшовы спосаб барацьбы з узбуджальнікам рака бульбы даступны кожнаму калгасу.

Дарожкін Н. А. і Рамнёва З. І. Летнія пасадкі бульбы як спосаб барацьбы з бульбяным ракам. Часоп. «Весці Акад. навук БССР», 1948, № 6, стар. 109—115.

Тэорыя летніх пасадак бульбы, распрацаваная акадэмікам Т. Д. Лысенка, дае магчымасць накіроўваць спадчынасць буль-

бы і змагацца з захвораннем бульбы ракам. Пры летніх пасадках параженне бульбы ракам значна зніжаецца таму, што колькасць прарастаючых зааспор летам паступова памяншаецца.

Яковлев С. Побежденная фитофтора. Журн. «Наука и жизнь», 1951, № 8, стр. 13.

Аб тым, як на доследных станцыях Усесаюзнага інстытута раслінаводства былі выведзены сарты бульбы, устойлівыя да фітафторы, вельмі небяспечнага захворвання бульбы.

Ефимов А. Л. и Яковлев Б. В. Колорадский картофельный жук. М. «Мол. гвардия», 1950. 47 стр.

Каларадскі жук — самы небяспечны шкоднік пасеваў бульбы. У брашуры даецца апісанне біялагічных асаблівасцей каларадскага жука. Паказана, дзе і калі яго шукаць і якія прымаць меры для яго знішчэння. Апісаны дэкарастучыя расліны, якія пашкаджаюцца жуком. Даецца таксама параўнанне каларадскага жука з іншымі насякомымі, якія падобны да яго, але не прыносяць шкоды бульбе.

Брашура напісана папулярна і ілюстравана каляровымі малюнкамі.

Яковлев Б. В. Колорадский картофельный жук. М. Сельхозгиз. 1950. 64 стр.

У брашуры апісаны знешні выгляд, біялогія каларадскага жука, меры і яды для барацьбы з ім. У дадатку—кіруючыя матэрыялы па мерах аховы пасеваў бульбы ад каларадскага жука. У кнізе маецца шмат малюнкаў.

У асноўным кніга прызначана для спецыялістаў сельскай гаспадаркі.

Марковец А. Колорадский жук и меры борьбы с ним. Минск. Изд-во Акад. наук БССР. 1951. 19 стр.

Невялікая брашура аб каларадскім жуку.

У параўнанні з вышэйназванымі брашурамі аўтар спыняецца на правілах апырквання і апыльвання пасеваў бульбы для барацьбы з каларадскім жуком.

Яшук А. П. и Терешенко Е. Ф. О борьбе со стеблевой нематодой на картофеле. Журн. «Сад и огород», 1950, № 8, стр. 32—34.

Сцеблявая нематода пашкоджае многія расліны. У бульбы яна паражае сцеблі, лісця і клубні.

Аўтары раюць прымяняць для барацьбы з немаходай ў першую чаргу адбор гнёзд і клубняў бульбы, якія не паражаны немаходай.

МЕХАΝІЗАЦЫЯ ВЫРОШЧВАННЯ БУЛЬБЫ

Мацэпура М. Е. Аб сістэме бульбаўборачных машын. Часоп. «Весті Акад. навук БССР», 1948, № 3, стар. 15—26.

Лаўрэат Сталінскай прэміі М. Е. Мацэпура ў сваім артыкуле дае тэхнічнае апісанне бульбаўборачных машын, распраца-

ваных інстытутам механізацыі сельскай гаспадаркі Акадэміі навук БССР у 1947 годзе.

Мацэпура М. Е. Некаторыя вынікі выпрабавання новых бульбаўборачных машын. Часоп. «Весці Акад. навук БССР», 1950, № 2, стар. 85—96.

Некаторыя бульбаўборачныя машыны, распрацаваныя ў 1947 годзе, былі ўдасканалены інстытутам у 1948—49 гадах. У артыкуле даецца апісанне ўдасканаленых машын і вынікі іх выпрабавання ў саўгасах.

Мельников В. А. Машыны по культуре картофеля. М. Сельхозгиз. 1948. 183 стр. (Учебники и учеб. пособия для подготовки с.-х. кадров массовой квалификации).

У кнізе дадзена апісанне канструкцый, устаноўкі, рэгуліроўкі і арганізацыі працы бульбасажалак, машын для міжраднай апрацоўкі бульбы, бульбаўборачных машын і бульбасартыроўкі. Маюцца малюнкі, схемы і чарцяжы.

Шиман В. А. Посадка картофеля под тракторный плуг. Журн. «Достижения науки и передового опыта в сельском хозяйстве», 1951, № 3, стр. 42—43.

Пасадка бульбы пад трактарны плуг мае вялікую перавагу перад іншымі спосабамі пасадкі: прамалінейнасць радкоў, аднолькавая адлегласць паміж імі, аднолькавая глыбіня пасадкі клубняў.

Паверхня глебы пасля пасадкі пад трактарны плуг застаецца роўнай і рыхлай. У артыкуле каротка апісана тэхніка пасадкі бульбы пад трактарны плуг.

Глухих Е. А. Механизация уборки картофеля. М. Изд-во М-ва сельского хозяйства СССР. 1951. 8 стр.

Апісанне канструкцыі і ўказанні па эксплуатацыі бульбаўборачных машын: бульбакапацеля ТЭК—2 і бульбаўборачнага камбайна КОК—2.

ВОПЫТ ПЕРАДАВІКОЎ—БУЛЬБАВОДАЎ

Как мы выращиваем высокие урожаи картофеля. (Опыт работы передовиков-картофелеводов). [М. 1951], 8 стр.

Калектыўны артыкул перадавікоў-бульбаводаў аб вопыце іх работы, перадрукаваны з газеты «Соц. земледелие» от 22/IX-51 года.

Больш за ўсё аўтары артыкула спыняюцца на ўборцы ўраджаю бульбы. У заключэнне яны пішуць, што ў нашай краіне маюцца ўсе магчымасці, каб усе калгасы асвоілі вопыт перадавікоў і штогодна атрымлівалі высокія і ўстойлівыя ўраджаі бульбы.

Ильин В. Ф. Опыт работы Героев Социалистического Труда по культуре картофеля. Журн. «Сад и огород», 1950, № 10, стр. 69—74.

У артыкуле расказана аб перадавіках-бульбавадах, удастое-ных звання Героя Соцыялістычнай Працы ў 1949 годзе. Каротка расказана аб прымяняемай імі агратэхніцы.

Л. Р. Мастера высокіх уражаев картофеля. Журн. «Сад и огород», 1951, № 10, стр. 68—70.

Артыкул аб перадавіках бульбаводства, удзельніках паяджэння калегіі Міністэрства сельскай гаспадаркі СССР, якое адбылося ў канцы жніўня 1951 года.

Бураков Я. Н. Опыт получения высоких урожаев картофеля. Журн. «Сад и огород», 1950, № 9, стр. 67—68.

Вопыт звеннявой калгаса «30 год комсамола» Мглінскага раёна Бранскай вобласці А. М. Мажуга, якая на працягу шасці год атрымлівае ўраджаі бульбы не менш 500 цэнтнераў з гектара.

Гранильщиков Г. И. Культура картофеля в передовых колхозах Дмитровского района. Журн. «Сад и огород», 1950, № 1, стр. 58—61.

Аграном Дмітраўскага раённага аддзела сельскай гаспадаркі Маскоўскай вобласці апісвае агратэхніку бульбы ў перадавых калгасах свайго раёна. Аўтар падкрэслівае, што высокіх ураджаёў калгаснікі дабіліся, дзякуючы ўнядрэнню травапольных севазвотаў і прымяненню правільнай агратэхнікі.

Живов В. Квадратно-гнездовой способ посадки картофеля обеспечил повышение урожайности. Сельсо. Серия «Колх. земледелие», 1951, № 79, стр. 1—2.

Калгас «Борец» Броніцкага раёна Маскоўскай вобласці ў 1950 годзе пасадзіў бульбу квадратна-гнездавым спосабам на плошчы 16,92 гектара. Прыбаўка ўраджаю ў параўнанні з звычайным спосабам пасадкі саставіла на асобных сартах ад 31,9 да 58,8 цэнтнера на гектар.

Зуева В. А. Как мы выращиваем высокие урожаи картофеля. Журн. «Сад и огород», 1951, № 10, стр. 64—68.

Аўтар артыкула — звеннявая ўзбуйненага калгаса імені Кірава Краснаўфімскага раёна Свядлоўскай вобласці. Яна расказвае як, прымяняючы высокую агратэхніку, яе звяно вырастала ўраджаём 616 цэнтнераў бульбы на плошчы ў 6 гектараў.

Ильяшенко Н. Г. Колхоз высоких урожаев картофеля. Журн. «Сад и огород», 1950, № 4, стр. 76—79.

Калгас імені Пятроўскага Радамышльскага раёна Жытомірскай вобласці ў 1949 годзе са ўсёй плошчы пасадкі бульбы ў 45 гектараў атрымаў ураджаём па 322 цэнтнера з 1 га, пры планавай ураджайнасці ў 140 цэнтнераў з гектара. У артыкуле апісана агратэхніка бульбы на ўчастках найбольш высокага ўраджаю. Падкрэслена цесная сувязь калгаснікаў з навуковымі работнікамі Палескай вопытнай станцыі.

Купрыкаў В. 240 цэнтнераў бульбы з гектара. Мінск. Дзяржвыд БССР. 1951. 4 стар. (За далейшы магутны ўздым сельскай гаспадаркі Беларусі ў 1951 годзе!).

У лістоўцы апісан вопыт работы брыгады Н. М. Зубко калгаса імені Варашылава Пінскага раёна Пінскай вобласці. Высокага ўраджаю з плошчы 18 гектараў брыгада дабілася, дзякуючы прымяненню правільнага комплексу аграмерапрыемстваў.

Рагуліна М. Передовое звено вырашчвае высокіе урожаі картофеля. Сельсо. Серия «Колх. земледеліе», 1951, № 184, с. 1—2.

Артыкул знаёміць з вопытам звеннявой калгаса «Первое мая» Радомышльскага раёна, Жытомірскай вобласці М. С. Худалій, якая многа год вырошчвае высокія ўраджаі бульбы. У 1940 годзе яна атрымала ўраджаі бульбы ў 1285 цэнтнераў з гектара.

Репін И. Ф. Как мы добились высокого урожая картофеля. М. Сельхозгиз. 1951. 28 стр. (Передовой опыт в сельском хозяйстве).

Брашура напісана старшынёй калгаса ім. «Октябрьской революции» Вяліка-Марэсьеўскага раёна Горкаўскай вобласці. Аўтар расказвае аб сваім калгасе, аб барацьбе калгаснікаў за высокі ўраджаі бульбы. Ён падкрэслівае, што прычына поспехаў заключаецца ў добрасумленых сацыялістычных адносінах да працы, правільнай арганізацыі працы, у строгім выкананні ўсіх патрабаванняў аграмічнай навукі і шырокім выкарыстанні вопыту перадавікоў.

Скороспелова Е. М. 51,2 тонны картофеля с гектара. Журн. «Сад и огород», 1950, № 2, стр. 65—67.

Артыкул звеннявой калгаса імені Калініна Ленінскага раёна Маскоўскай вобласці аб тым, як яе звяно дабілася высокага ўраджаю бульбы.

Трапашка І. Н. Вопыт калгаса імені Жданава ў атрыманні высокіх ураджаёў зерневых культур і бульбы. Мінск. Дзяржвыд БССР. 1951. 38 стар.

Калгас імені Жданава Тураўскага раёна Палескай вобласці з году ў год павышае ўраджаі сельскагаспадарчых культур. Сярэдні ўраджаі бульбы на ўсёй плошчы пасеву ў 155,9 га склаў у 1950 годзе па 189,8 цэнтнера з гектара, а з плошчы ў 23 га — па 234,6 цэнтнера з гектара. У брашуры дадзена кароткая характарыстыка калгаса, апісана аграэхніка зерневых і бульбы ў калгасе і ўказаны рэзервы далейшага росту ўраджайнасці палявых культур.

Склалі: Н. В. Каляда і А. П. Дземчанкава

Рэдактар: Р. М. Казуноў

1956

З М Е С Т

	Стар.
1. Кіруючыя матарыялы	3
2. Агульныя пытанні бульбаводства	4
3. Агратахніка бульбы	5
4. Уборка і захоўванне бульбы	9
5. Селекцыя і насенневодства бульбы	10
6. Барацьба са шкоднікамі і хваробамі	11
7. Мехапізацыя вырошчвання бульбы	13
8. Вопыт перадавікоў—бульбаводаў	14

БЯСПЛАТНА.

Бел. адзес
1994 г.

80000003079800